

рівномірний розподіл; 2) біноміальний розподіл; 3) геометричний розподіл. Результати показали високу точність прогнозування на рівні визначення максимального значення відносної похибки моделювання.

Порівняння різних моделей характеристичних векторів для JPEG-стеганоаналізу

УДК 004.056;
004.415.24

Наталія Кошкіна

*Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України,
nata.koshkina@gmail.com*

При практичному стеганоаналізі основними критеріями вибору методу детектування прихованих повідомлень є його точність та швидкодія. Проте здійснити порівняння методів навіть одного класу, базуючись на даних з наукових публікацій, досить складно через відмінності в умовах чисельних експериментів. Тому, дослідження, що дозволяють порівняти ефективність сучасних методів стеганоаналізу в однакових умовах, є актуальними, а їх результати можуть бути використані для практичної організації систем виявлення стеганографічних приховань. Також вони можуть слугувати базою для подальшого вдосконалення стеганоаналітичних методів і систем.

Метою даної роботи є здійснення порівняльного аналізу ефективності різних статистичних моделей характеристичних векторів для стеганоаналітичних систем на базі машинного навчання, на основі якого можна буде вибрати оптимальну модель для заданих практичних умов.

Для проведення чисельних експериментів було обрано три програми, що здатні здійснювати приховування у файли формату JPEG: Jsteg, Jphide та Steganos Privacy Suite 2012 (модуль Срут&Hide). Вихідний тестовий набір містив 1330 кольорових зображень розмірами 512×384 пікселі, в кожне з них вищезгаданими програмами вкраплювалося 1 Кб випадкового тексту.

Обравши класичний класифікатор – метод опорних векторів (англ. SVM, support vector machine) та зафіксувавши однакові умови експериментів ми прорахували точність та швидкодію стеганоаналізу на базі наступних відомих статистичних моделей для JPEG-контейнерів: CHEN, CC-CHEN, LIU, CC-PEV, CC-C300, GFR, DCTR.

В таблиці 1 наведена кількість елементів характеристичного вектора для кожної з вищезазначених моделей, а також швидкість створення характеристичного вектора, отримана на ПК з процесором Intel Core i5-661 3.33 ГГц і 8 Гб ОЗУ та усереднена за 100 обчисленнями.

Таблиця 1

№ п / п	Параметри Модель	Кількість елементів вектора	Швидкість обчислення вектора, сек
1	CHEN	486	0.2
2	CC-CHEN	972	0.9
3	LIU	216	44.2
4	CC-PEV	548	1.5
5	CC-C300	48600	1.1
6	GFR	17000	6.2
7	DCTR	8000	2.0

Швидкість обчислення характеристичних векторів впливає на швидкість роботи стеганоаналітичної системи як на етапі її навчання, так і на етапі детектування стегановкладок. Особливо критичною ця характеристика є для систем реального часу. Як бачимо з даних таблиці 1 різниця в швидкості обчислення характеристичних векторів для різних моделей досить помітна. Найшвидше обчислюються характеристичні вектори для моделі CHEN, найповільніше – для LIU. Тобто коли в моделі LIU буде опрацьований тільки один файл, в моделі CHEN таких файлів буде більше ніж 200.

Точність виявлення стеганоконтейнерів, яка була усереднена за 10 повторами стеганоаналізу з випадковим поділом контейнерів на навчальну та контрольну вибірки, представлена у таблиці 2. Також в дужках після точності наведено усереднену кількість хибно позитивних та хибнонегативних тривог для 557 пустих та 557 заповнених контейнерів контрольної вибірки.

Таблиця 2

Атака на Модель	Jsteg	Jphide	Steganos
1 CHEN	97.9% (0; 24)	83.1% (89; 99)	83.1% (67; 50)
2 CC-CHEN	98.0% (0; 23)	88.2% (61; 71)	94.9% (32; 25)
3 LIU	99.8% (0; 2)	88.8% (57; 68)	98.0% (5; 17)
4 CC-PEV	84.0% (75; 104)	76.9% (79; 179)	76.9% (81; 177)
5 CC-C300	99.1% (4; 6)	91.6% (51; 43)	95.7% (25; 24)

6	GFR	96.3% (19; 22)	91.6% (66; 27)	92.0% (40; 50)
7	DCTR	98.6% (13; 3)	93.1% (45; 32)	97.1% (14; 18)

За результатами цих експериментів в трійку лідерів потрапили моделі LIU, CC-C300 та DCTR. Найкращу точність при виявленні стеганоконтейнерів, створених програмами Jsteg та Steganos Privacy Suite 2012 забезпечила модель LIU, при виявленні Jphide стегановкладок – модель DCTR. Найгірша точність класифікації для всіх трьох варіантів стеганопрограм отримана для моделі CC-PEV. Також незалежно від стеганопрограми модель CC-CHEN має перевагу над вихідною моделлю CHEN.

Зауважимо, що у випадках, коли допустиме зниження швидкодії, є резерви покращення точності. Так, можна не обирати якусь одну модель формування характеристичних векторів, а використовувати декілька ефективних для даного типу контейнерів та стеганоперетворення. При цьому можна як комбінувати чи усереднювати результати на базі різних моделей (наприклад, байєсівське усереднення), так і навчити окрему модель тому, яку саме з наявних моделей використати для передбачення (наприклад, дерево прийняття рішень).

Крім того в загальному випадку стегоаналітична система повинна мати можливість працювати в режимі мультикласифікації, тому було виконане також порівняння ефективності і для подібних сценаріїв.

В подальшому планується перевірити точність розглянутих та інших статистичних моделей при виявленні вдосконалених стеганоперетворень, таких як nsF5, YASS, HUGO, WOW, UNIWARD.